

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-334/16

Judecătoria w

Judecător w

DECIZIE

În numele Legii

02 martie 2016

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

avînd în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Ghenadie Liulca

Judecători

Eduard Rățoi, Aurelia Toderaș

Grefier

Eugen Șciurovski

Cu participarea:

Procurorului

w

Avocatului

w

a judecat în ședință publică, în ordine de apel, apelul procurorului în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție, w, declarat împotriva sentinței Judecătoria w din 02.04.2014, prin care:

w, născut la 11.10.1978, originar și domiciliat în w, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, supus militar, studii superioare, căsătorit, doi copii minori la întreținere, fără antecedente penale,

a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) CP și în baza acestei legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2000 unități convenționale.

Măsura preventivă sub formă de obligare de nepărăsire a țării aplicată în privința lui w, a fost menținută pînă la intrarea în vigoare a sentinței.

A fost soluționată chestiunea privind corpurile delictelor.

Cauza penală s-a aflat în instanța de fond de la 19.07.2013 pînă la 02.04.2014; în instanța de apel de la 25.04.2014 pînă la 18.02.2015; în instanța de recurs de la 22.05.2015 pînă la 24.11.2015; în instanța de apel de la 04.01.2016 pînă la 02.03.2016.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținînd cont de materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelurilor înaintate, Colegiul penal, -

CONSTATĂ:

Adoptînd sentința în cauză, instanța de fond a reținut că, w activînd în funcția de specialist al Serviciului Achiziții Publice pe raionul Glodeni, subdiviziune Teritorială al Agenției Achiziții Publice, numit prin ordinului Directorului Achiziții Publice Ministerului Finanțelor RM nr.143-p din 01.10.2012, prin urmare în conformitate cu prevederile art.123 alin.(2) CP fiind persoană publică, acționînd intenționat și din interes material, susținînd, că are influență asupra membrilor grupului de lucru din cadrul Direcției Învățămînt Tineret și

Sport Glodeni, care în baza ordinului nr.195 din 06.06.2013 a șefului Direcției respective urmau la data de 10.06.2013 să petreacă în baza concursului prin cererea ofertelor de prețuri, procedura de achiziție a lucrărilor de schimbare a tîmplăriei la Liceul Teoretic "w" din w, în scopul determinării persoanelor publice menționate la evaluarea cu succes a ofertei de preț, prezentate la concurs de SRL "w" și respectiv desemnarea acestei întreprinderi ca cîștigătoare concursului de achiziție, începînd cu 31.05.2013 a pretins personal pentru sine, de la reprezentantul SRL "w" x, bani ce nu i se cuvîn în sumă totală de 16000 lei, care la data de 10.06.2013 în jurul orelor 09.45 în prezența și la indicația personală a lui xau fost puși de x în polița fixată a mesei din partea stîngă a biroului de serviciu a lui x cu nr.20, amplasat în incinta sediului Consiliului Raional x, pe str.x, respectiv fiind primite și acceptate de x, fapt după care ultimul a fost reținut de către colaboratorii Direcției Generale Teritoriale Nord a Centrului Național Anticorupție al Republicii Moldova, acțiunile lui fiind încadrate la art.326 alin.(1) CP cu calificativele *"trafic de influență, adică pretinderea, acceptarea și primirea personală de bani, pentru sine, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvîrșite"*.

Instanța de judecată examinînd și cercetînd probele prezentate în cadrul ședinței de judecată a constatat ca fiind dovedită fapta penală comisă de x, precum și vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate, prevăzute de art.326 alin.(1) CP.

Astfel, prin Sentința Judecătorei Glodeni din 02.04.2014 x a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.x CP și în baza acestei legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2000 unități convenționale.

Legalitatea și temeinicia sentinței nominalizate a fost contestată de către procurorul Serviciului Nord al Procuraturii Anticorupție, x în ce privește blîndețea pedepsei stabilită inculpatului x, cu solicitarea înăsprii acesteia, prin numirea pedepsei sub formă de închisore pe un termen de cinci ani, cu privarea, în corespundere cu art.65 CP, de dreptul de a exercita funcții publice și de demnitate publică în organizațiile și instituțiile de stat pe un termen de cinci ani, or, în opinia apelantului, pedeapsa numită de către instanță nu-și va realiza scopul prevenirii comiterii de către inculpat pe viitor a altor fapte penale, precum și cea de combaterea a actelor de corupere în societate.

De asemenea sentința a fost atacată în ordine de apel de către avocatul x, care în numele inculpatului x a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei soluții noi de achitare a inculpatului de sub învinuirea formulată, pe motiv, că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. În argumentarea cerințelor formulate s-a invocat că pentru existența infracțiunii de trafic de influență este necesar nu numai ca influența de care se prevalează subiectul activ să se refere la un act care intră în atribuțiile de serviciu ale funcționarului, ci și ca persoana căreia i se promite intervenția, să aibă un interes real-legitim sau nelegitim în legătură cu acest act. Dacă acest interes nu există sau este imaginar, fapta nu se poate încadra în dispozițiile art.326 alin.(1) CP. În opinia apelantului, pe parcursul dezbaterilor judiciare în instanța de fond s-a stabilit cu certitudine faptul, că SRL "x" nu a urmărit scopul de a participa la licitația menționată din 10.06.2013, ceea ce se probează atît prin declarațiile denunțatorului x, cît și prin declarațiile martorului x, fapt ce denotă, că înscrierea la licitație a SRL "x" și depunerea denunțului din partea lui x fac parte din șirul acțiunilor provocatoare întreprinse de către angajații CNA x, în materialele cauzei penale lipsind careva probe cu caracter obiectiv referitor la oferirea de către x a unor propuneri, sugestii sau tranzacții despre o presupusă influență asupra membrilor grupului de achiziții publice. Astfel, că instanța a lăsat fără verificare argumentul apărării privind provocarea și facilitarea săvîrșirii infracțiunii de către agenții statului, neexpunîndu-se motivat în această parte, fapt prin care a ignorat precedentele judiciare ale CEDO, deși în virtutea prevederilor art.7 alin.(8) CPP, urma să se pronunțe în sensul dat, inclusiv din oficiu. Or, potrivit materialului acumulat organele CNA au purces la înfăptuirea investigațiilor speciale, îndată ce denunțatorul x la data de 07.06.2013 a depus un denunț referitor la pretinderea de către x a sumei de 15000 lei, fără a dispune de careva date obiective referitor la temeinicia acestor afirmații, deși pînă la organizarea operațiunii în flagrant la 10.06.2013, adică pe perioada 07-10.06.2013 nu au fost înregistrate careva acțiuni active din partea acestuia. Dimpotrivă, x a fost cel care iniția întîlnirile cu inculpatul, inclusiv și în ziua de 10.06.2013 cînd au discutat pe diverse subiecte, pachetul în care se pretinde că erau mijloace bănești extorcate, nefiindu-i înmînat inculpatului, ci plasat de către declarant într-o masă din biroul de serviciu al acestuia. Un indice obiectiv cu privire la prezența în acest caz a elementelor faptei de provocare și facilitare a infracțiunii din partea organului de urmărire penală, se regăsește în opinia apărătorului, și în declarațiile martorului x care din motive necunoscute, au fost ignorate de către instanța de fond. Or, tocmai, că acțiunile agenților statului de încurajare și instigare a comiterii crimei, astfel încît să genereze în conștiința celui supus la provocare apariția unor intenții criminale, care într-un alt mod nu s-ar fi manifestat, constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil. Cît privește acțiunile colaboratorilor CNA din cadrul pretinsului flagrant de la 10.06.2013, în viziunea apărării, ele au fost efectuate cu derogări ale normelor procedurale în vigoare, or, după preluarea denunțului de la x la 10.06.2013 ora 07.10, acestui prin procesul verbal privind controlul banilor întocmit de către ofițerul de urmărire penală x, i-au fost înmînate 16000 lei, deși în corespundere cu art.132² alin.(1) pct.2 lit.c); 132⁵ alin.(3) și 135 CPP respectiva acțiune procesuală urma a fi întreprinsă de către ofițerul de investigații, care în corespundere cu art.132⁵ alin.(1) CPP trebuia să întocmească în acest sens proces verbal, pe cînd din materialele cauzei penale și declarațiile martorului x rezultă lipsa unui atare act procesual, fiind ignorate în acest sens dispozițiile imperative a legii. În același context se invocă nerespectarea de către angajații CNA la efectuarea măsurii speciale de investigație "interceptarea convorbirilor dintre x și inculpat la 10.06.2013" a prevederilor art.132² alin.(1) pct.1. lit.c), 132⁵ alin.(3) și 132⁸ CPP, or un careva proces verbal cu privire la măsura efectuată nu a fost întocmit, fapt confirmat inclusiv prin declarațiile martorului x, motiv pentru care în corespundere cu art.251 alin.(2) CPP s-a solicitat nulitatea celor două acte procesuale ca fiind întocmite cu încălcarea prevederilor legale după calitatea persoanei, iar datele de fapt dobîndite în rezultatul petrecerii lor, recunoscute în corespundere cu art.94 alin.(1) pct.11 CPP ca fiind inadmisibile, deoarece au fost obținute prin provocarea, facilitarea sau încurajarea persoanei la săvîrșirea infracțiunii. Cît privește recunoașterea de către x a vinovăției sale la faza urmăririi penale, această împrejurare nu poate constitui temei de condamnare a lui, de rînd ce ea a fost dobîndită cu încălcarea dreptului garantat la apărare, prin substituirea avocatului ales cu un alt apărător ce nu avea împuterniciri procesuale în cauza dată, motiv pentru care în corespundere cu art.94 alin.(1) pct.2) și pct.8) CPP, s-a solicitat declararea inadmisibilității respectivei probe, or, în această parte instanța de fond la fel a omis să se expună.

Judecînd apelurile nominalizate instanța de apel a reținut temeinicia sentinței în latura constatării faptei penale și încadrării juridice a acțiunilor criminale la art.326 alin.(1) CP și a indicat că concluzia respectivă a rezultat din aprecierea corectă de către instanța de fond a probelor administrate la faza urmăririi penale, ce au servit obiect de cercetare judecătorească în cadrul examinării cauzei penale și care

Întemeiat au fost statuate de către instanță la baza sentinței de condamnare, or, aprecierea lor obiectivă, inclusiv prin prisma art.94 și 251 CPP denotă temeinicia acuzațiilor aduse inculpatului în comiterea traficului de influență cu încadrarea juridică corectă a acțiunilor criminale la art.326 alin.(1) CP.

Instanța de apel a cercetat suplimentar baza probatorie administrată pe caz, apreciind-o prin prisma admisibilității, împărțind concluzia privind vinovăția inculpatului în fapta comisă și făcând trimitere la declarațiile martorilor x și x a indicat că din acestea rezultă interesul pe care îl manifesta x în calitate de reprezentat al SRL "x" referitor la distribuirea producției și serviciilor întreprinderii reprezentate, ceea ce respinge versiunea apărării privind lipsa la el a interesului real-legitim sau nelegitim în legătură cu oferta propusă. Or, în atare situație respectivul n-ar fi completat actele necesare și caietul de cheltuieli pe care li-a prezentat în ziua licitației grupului de lucru, neprezentarea lui la procesul de evaluare fiind determinată de acțiunile procesuale întreprinse în legătură cu flagrantul din cauză. Ceea ce de altfel explică și necontestarea ulterioară a rezultatelor licitației, or, aceasta ar fi adus atingere derulării procesului penal.

Respingînd versiunea apărării referitor la pretinsele acțiuni de provocare din partea denunțatorului sub controlul angajaților CNA, Colegiul a menționat că, provocarea finisează odată cu refuzul acceptării ei și trece la o altă etapă, în cazul în care este acceptată de cel corupt, or, limita acestei provocări este depășită în situația în care persoana pretinde și acceptă oferta sau mijloacele bănești propuse sub pretextul exercitării traficului de influență asupra altor persoane, în fapt conștientizînd și acceptînd provocarea la care este supusă, deși înțelege caracterul ilegal al acțiunilor sale și intenția cu care acționează. De aceea, simpla afirmare referitor la existența provocării, care în fapt contravine probelor administrate pe caz, nu poate fi altceva decît tendința făptuitorului de a-și voala acțiunile infracționale, urmînd a fi apreciată ca un mijloc de apărare ales de el.

De rînd cu aceasta, instanța de apel a menționat că lipsa a careva date obiective referitor la implicarea anterioară a inculpatului în actele de corupere sau trafic de influență, nu reduce rolul activ al angajaților CNA în vederea descoperirii și constatării cazului de flagrant, or, constituind un viciu al societății și un pericol pentru desfășurarea normală al activității instituțiilor statale, aceste acțiuni urmează a fi contracarate prompt și fără întârziere.

Respingînd argumentele apărării referitor la aprecierea superficială de către instanța de fond a bazei probante administrate pe caz, Colegiul a dispus cercetarea ei suplimentară prin prisma dispozițiilor art.100-101, inclusiv și art.94 și 251 CPP, constatînd temeinicia statuării la baza sentinței de condamnare a materialului probator scris, administrat la faza urmăririi penale.

Instanța de apel a considerat, că probatoriul administrat denotă cu certitudine comiterea de către inculpatul x a traficului de influență, or, mijloacele bănești ridicate din biroul său de serviciu, precum și tampoanele de vată cu care au fost prelucrate mîinile acestui, confirmă acceptarea de către el a banilor ce nu i se cuvin, schimbîndu-le locul în raport cu cel în care au fost plasați, iar interceptarea convorbirilor dintre cei doi vin să confirme respectiva concluzie. De aceea, versiunea apărării privind posibilitatea apariției depunerilor de praf, în rezultatul strîngerii de mîină dintre inculpat și x, rămîne a fi una pur declarativă, ce contravine aspectelor de fapt a cauzei penale.

A fost considerat neîntemeiat argumentul apărării referitor la inadmisibilitatea în calitate de probă a procesului verbal privind controlul transmiterii banilor (f.d.27 v.I), pe motivul întocmirii lui de către ofițerul de urmărire penală x și nu de către ofițerul de investigații așa precum o cer dispozițiile imperative a art.132¹ alin.(1) CPP, or, după cum rezultă din conținutul actului procesual vizat, la măsura specială de investigații a participat inclusiv și ofițerul de investigații a DGT Nord CNA, împuternicit prin ordonanța procurorului din 09.06.2013 (f.d.26 v.I) spre efectuarea respectivelor acțiuni. Respectiv, participarea celor doi ofițeri la întocmirea actelor procesuale ce atestă efectuarea măsurilor speciale de investigații, n-au afectat în careva mod mersul normal al urmăririi penale, în acest sens nefiind aduse probe, simpla participare a reprezentantului OUP în cadrul efectuării măsurilor speciale de investigații neconstituind temei de inadmisibilitate a probei, chiar dacă legiuitorul în corespundere cu dispozițiile art.18 alin. (4) a Legii privind activitatea specială de investigații nr.59 din 29.03.2012 a investit cu acest drept doar angajații subdiviziunilor specializate ale MAI și CNA, cu atît mai mult, că Bleandură a fost desemnat în calitate de ofițer de urmărire penală, prin ordonanța procurorului din 09.06.2013 (f.d.5 v.I).

Instanța a indicat cu referire la argumentul apărării referitor la nulitatea actului procesual "interceptarea convorbirilor dintre x și inculpat la 10.06.2013", pe motivul nerespectării de către angajații CNA a prevederilor art.132² alin.(1) pct.1) lit.c), 132⁵ alin.(3) și 132⁸, 260-261 CPP, acesta contravine aspectelor de fapt a cauzei, la f.d.43 fiind anexat procesul verbal de efectuare a interceptării și înregistrării comunicărilor și a imaginilor, în care sunt incluse toate datele referitor la respectiva acțiune, fiind atașate înscrierile propriu zise a convorbirilor, ce se păstrează inclusiv și pe suportul audio.

Colegiul a concluzionat, că careva temei procesual de a recunoaște inadmisibilitatea probelor dobîndite ca rezultat al acțiunilor procesuale întreprinse, precum și declararea nulității actelor procesuale, pretinse a fi întocmite cu încălcarea normelor de procedură penală, nu s-a constatat, respingînd argumentele apărării ca fiind neîntemeiate și în acest sens a indicat că, fiind dobîndite în mod legal, aceste nu pot fi interpretate ca rezultat al provocării, facilitării sau încurajării la comiterea crimei, discuția întreținută dintre părți nici pe departe neconfirmînd existența a careva provocări sau facilitări din partea angajaților CNA sau a persoanei private x, iar legalitatea acțiunilor procesuale întreprinse în prezenta cauză, a fost verificată și constatată în ordinea art.300-310 CPP de către judecătorul de instrucție, la finele urmăririi penale apărarea neinvocînd în acest sens careva obiecții (f.d.195 v.I).

De asemenea Colegiul a considerat neîntemeiate afirmațiile referitoare la nerespectarea dreptului garantat a lui x la apărare, or, potrivit materialelor cauzei penale, atît la momentul reținerii, cît și în cadrul efectuării percheziției corporale și cea din biroul de serviciu, acesta real a fost asigurat cu un apărător din oficiu, fapt confirmat prin mandatul anexat la f.d.61, precum și prin consemnarea de către apărător a actelor procesuale întocmite în legătură cu efectuarea respectivelor acțiuni procesuale. Cu participarea aceluiași apărător, lui x i-au fost aduse la cunoștință drepturile procesuale de care dispune în cadrul procesului penal f.d.64 v.I, el fiind recunoscut în calitate de bănuț f.d.67, refuzînd să depună declarații la respectiva etapă a urmăririi penale (f.d.68 v.I). De rînd cu aceasta instanța a indicat că, deși la data de 11.06.2013 avocatul x intervine pentru participare în cauza dată în baza contractului de asistență juridică nr.15 din 10.06.2013, fapt confirmat prin mandatul anexat la f.d.132 v.I, prin cererea scrisă personal de x la data de 12.06.2013 se atestă refuzul

lui de la serviciile avocatului dat, acordându-i încredere pentru apărarea intereselor sale avocatului x (f.d.142 v.I) fapt ce respinge pretinsa afirmație a încălcării dreptului la apărare, or, dorința benevolă a persoanei pusă sub urmărire, a fost respectată de către OUP, el depunând în calitate de învinuit declarații de recunoaștere a vinovăției (f.d.147-148 v.I). Colegiul a menționat și faptul luării cunoștinței cu materialele cauzei penale în prezența aceluiaș apărător x, nefiind invocate careva obiecții referitor la nerespectarea dreptului la apărare.

Respectiv, versiunea referitor la inducerea în eroare, precum și cea de influență manifestată din partea persoanelor ce au instrumentat cauza penală, după cum a concluzionat instanța de apel, rămîne a fi una pur declarativă, care denotă tendința inculpatului de a evita cu orice preț răspunderea penală.

În argumentarea poziției, instanța de apel a reiterat recomandările Plenului CSJ expuse în pct.14.1 a Hotărîrii ”Cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție” nr. 11 din 22.12.2014, influența făptuitorului asupra factorului de decizie în sensul art.326 alin.(1) CP poate fi reală (în ipoteza în care persoana „are influență”) sau ipotetică (în ipoteza în care persoana „susține că are influență”) asupra factorului de decizie, ca rezultat al traficului de influență, făptuitorul obține remunerația ca efect al promisiunii, că va interveni pe lîngă factorul de decizie, în al cărui atribuții de serviciu intră soluționarea chestiunii de interes ale cumpărătorului de influență. Or, pentru a reține la încadrare infracțiunea de trafic de influență (alin.(1) art.326 CP) în ipoteza unei influențe susținute, influența asupra factorului de decizie trebuie să fie credibilă și posibilă (la nivelul atitudinii psihice a făptuitorului). Aceasta înseamnă că făptuitorul la momentul pretinderii, acceptării ori primirii remunerației ilicite nu are influență, însă el acționează cu intenția de a exercita această influență în viitor asupra factorului de decizie, mizînd pe anumite circumstanțe, care raportate cauzului din speță, țin de relațiile dintre făptuitor și factorul de decizie invocat de el, reieșînd din statutul și funcția deținută.

Instanța a indicat, că potrivit cazului din speță, acțiunile inculpatului de pretindere, acceptare sau primire a remunerației ilicite, au fost realizate pînă la momentul în care factorul de decizie, pretins a fi influențat de el, urma să-și îndeplinească acțiunile în vederea exercitării funcției, ceea ce confirmă prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzută la art.326 alin.(1) CP. Totodată instanța a indicat, că componența infracțiunii vizate are un caracter formal, ea se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează fapta de trafic de influență, adică din momentul pretinderii, acceptării, primirii în întregime a remunerației ilicite. Infracțiunea prevăzută la alin.(1) art.326 CP se comite doar cu intenție directă, avînd la bază unul din scopurile calificate, cel ce se referă cazului din speță fiind scopul de a-l face pe factorul de decizie să îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale, indiferent dacă o asemenea acțiune va fi sau nu săvîrșită, nefiind necesară realizarea efectivă a acestuia.

Colegiul a reținut ntemeinicia cerințelor formulate de către partea apărării în vederea achitării inculpatului x de sub învinuirea lui adusă, or, pobe administrate pe caz i-au confirmat în tot acțiunile criminale realizate prin trafic de influență, ele corect fiind încadrate de către instanța de fond la art.326 alin.(1) CP.

Totodată, Colegiul a considerat posibil de a admite apelul formulat de către acuzatorul de stat referitor la înăsprirea pedepsei penale, prin aplicarea dispozițiilor art.65 CP, privîndu-l pe x de dreptul de a ocupa funcții de răspundere, funcții publice și de demnitate publică în organele și instituțiile de stat pe un termen de cinci ani, în rest păstrînd fără modificări dispozițiile sentinței, și în motivarea acestei concluzii Colegiul a reținut pericolul social sporit al infracțiunilor de ”trafic de influență” ce este o infracțiune conexă coruperii, care se atribuie la categoria celor ce implică funcția publică, acțiunile infracționale a inculpatului aducînd atingere imaginii Agenției Achiziții Publice din cadrul MF al RM, fiind mediatizat, fapt pentru care neaplicarea pedepsei complimentare ar putea crea impresia societății, că deciziile luate într-o anumită cauză nu-și ating efectul prevenirii și combaterii infracțiunilor de corupere. Colegiul a considerat, că pedeapsa închisorii propusă inculpatului de către partea acuzării este una excesiv de dură în raport cu personalitatea lui, el fiind pentru prima dată în conflict cu legea penală, avînd familie în care educă doi copii minori, caracterizîndu-se pozitiv de la locul de trai, manifestînd o atitudine corectă față de derularea procesului penal și a celui judiciar, fiind atras la răspunderea penală pentru comiterea cu intenție a unei infracțiuni mai puțin grave, pentru care legiuitorul a prevăzut alternative de pedepse, inclusiv și cea cu amendă, stabilită de către instanța de fond, care în viziunea Colegiului este una utilă și benefică pntu executare în raport cu persoana cărei i s-a aplicat.

Din aceste motive, prin decizia din 18.02.2015 Colegiul a dispus casarea parțială a sentinței în latura stabilirii pedepsei penale, cu aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art.65 CP, păstrînd în rest dispozițiile sentinței fără modificări.

Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror și inculpat, procurorul solicitînd casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel în alt complet de judecată, în latura stabilirii pedepsei penale inculpatului x; inculpatul la rîndul său solicitînd, casarea sentinței instanței de fond și a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare a inculpatului de sub învinuirea adusă, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit a considerat că recursul ordinar declarat de către procuror urmează a fi admis, iar cel declarat de inculpatul x urmează a fi respins ca inadmisibil.

Colegiul lărgit a constatat, că instanța de apel corect a menținut hotărîrea primei instanțe în ce privește stabilirea circumstanțelor de fapt și de drept, deoarece analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concluziunii, veridicității și coroborării lor, corect a concluzionat asupra vinovăției inculpatului x de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) CP, vinovăția căruia fiind dovedită cu certitudine prin cumulul de probe administrate de organul de urmărire penală, cercetate în ședința de judecată în instanța de fond și verificate în ședința instanței de apel.

Astfel, instanța de recurs a considerat că recursul declarat de inculpat este nefondat, deoarece din materialele cauzei se concluzionează că argumentele invocate în recurs au constituit obiect de examinare în instanța de apel, toate acestea fiind indicate în cererea de apel declarată de către avocatul x în numele inculpatului x, iar instanța de apel s-a expus motivat și argumentat asupra acestora, soluție pe care instanța de recurs și-a însușit-o.

Totodată, Colegiul lărgit a conchis, că în cauza dată instanțele de fond n-au individualizat pedeapsa potrivit prevederilor art.61,75 CP și a practicii judiciare constante, soldată cu stabilirea unei pedepse neechitabile, ce a servit drept temei pentru declararea recursului ordinar de către procuror, fiind invocată ilegalitatea pedepsei stabilite inculpatului x.

Colegiul lărgit a reținut, că infracțiunea a fost săvârșită de către inculpatul x la 10.06.2013, iar pedeapsa a fost stabilită în baza unei legi care a fost adoptată ulterior și care înăsprește pedeapsa, ceea ce constituie o încălcare gravă. Instanța a menționat, că la data săvârșirii de către inculpatul x a infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) CP, și anume 10.06.2013, sancțiunea legii penale prevedea în calitate de pedeapsă amendă în mărime de la 500 la 1500 unități convenționale sau închisoare de pînă la 5 ani, iar potrivit modificărilor introduse prin Legea nr.326 din 23.12.2013, în vigoare din 25.02.2014 sancțiunea legii prevedea amendă în mărime de la 2000 la 3000 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 3 ani. Astfel, ajungînd la concluzia stabilirii pedepsei amenzii inculpatului, instanța de apel urma să-și motiveze decizia cu privire la mărimea acesteia, reieșind din prevederile art.10 CP.

Reieșind din aceste circumstanțe, prin decizia din 24.11.2015 Colegiul lărgit a considerat necesar a casa parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18.02.2015, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, *în partea stabilirii pedepsei în baza art.326 alin.(1) CP*, în strictă conformitate cu prevederile legale.

La data de 04.01.2016 cauza penală a fost remisă Curții de Apel Bălți pentru executarea deciziei Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 24.11.2015.

În fața instanței de apel procurorul participant, xi a susținut pe deplin cererea de apel depusă de către procurorul participant în instanța de fond și a solicitat admiterea acestuia, cu casarea parțială a sentinței Judecătorei Glodeni din 02.04.2014 în latura pedepsei, rejudecarea cauzei în această latură și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care x să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.326 alin.(1) CP la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Totodată, conform art.65 CP, să fie privat x de dreptul de a ocupa funcții de răspundere, funcții publice, de demnitate publică în organele și instituțiile de stat pe un termen de 5 ani. Procurorul a considerat că, instanța de fond la examinarea cazului dat nu a dat deplină eficiență tuturor principiilor individualizării pedepsei penale și i-a stabilit inculpatului o pedeapsă care la momentul comiterii infracțiunii nu era prevăzută de sancțiunea normei penale incriminate.

Inculpatul x a solicitat instanței aplicarea unei pedepse neprivative de libertate.

Avocatul x, exercitînd apărarea drepturilor și intereselor inculpatului x, a pledat pentru menținerea pedepsei aplicate inculpatului prin sentința primei instanțe sau pentru pedeapsa penală neprivativă de libertate, reieșind din situația creată pe dosar și reieșind din personalitatea inculpatului. A invocat că, infracțiunea incriminată inculpatului este una care este clasificată ca una mai puțin gravă, inculpatul nu deține în prezent careva funcții publice, prin fapta care este reținută în sarcina sa, nu s-au cauzat careva urmări prejudiciabile materiale sau morale apreciate ca fiind considerabile sau grave și care la momentul nu ar fi fost reparate sau ar produce în continuare careva consecințe juridice nefaste pentru alți participanți. Este o persoană fără antecedente penale, are părinți de vîrstă înaintată care necesită întreținere, la materialele cauzei fiind prezente documente justificative care atestă agravarea stării sănătății inculpatului.

Ascultînd părțile, verificînd materialele cauzei și ținînd cont de indicațiile instanței ierarhic superioare, conducîndu-se de prevederile legii, Colegiul penal consideră întemeiat apelul procurorului în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție, x, declarat pe caz, care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În argumentarea deciziei adoptate Colegiul penal se conduce de prevederile art 436 CPP, care stipulează la alin.(1) că *procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărîrii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei*. La alin.(2) al aceluiași articol se indică că *pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului*. Conform alin.(3) al art.436 CPP, *cînd hotărîrea este casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărîrea a fost casată*, iar la alin.(4) legislatorul stipulează că *la rejudecarea cauzei este interzisă aplicarea unei pedepse mai aspre sau aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă decît numai dacă hotărîrea inițială a fost casată în baza recursului declarat de procuror sau în interesul părții vătămate din motivul că pedeapsa fixată era prea blîndă, sau în baza recursului procurorului care a solicitat aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă*.

Prin decizia instanței ierarhic superioare s-a constatat, că de către instanțele de fond și de apel au fost corect stabilite circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, a fost analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect s-a concluzionat asupra vinovăției inculpatului x de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) CP, vinovăția căruia s-a dovedit cu certitudine prin cumulul de probe administrate de organul de urmărire penală și cercetate în ședințele de judecată. Totodată, Colegiul lărgit a concluzionat că la caz pentru inculpatul x nu a fost individualizată pedeapsa potrivit prevederilor art.61,75 CP, din care considerente Curtea Supremă de Justiție prin decizia emisă a respins apelul apărării și a admis cel al părții acuzării, instanței de apel, la moment, revenindu-i sarcina de a se expune asupra apelului înaintat de către procuror și de a examina cazul *doar sub aspectul stabilirii pedepsei penale*, care urmează a fi aplicată inculpatului x pentru fapta constatată ca fiind comisă de către acesta cu vinovăție, prevăzută de art.326 alin.(1) CP.

În această ordine de idei Colegiul penal menționează, că potrivit actelor cauzei fapta infracțională prevăzută de art.326 alin.(1) CP a fost comisă de către inculpatul x la 10.06.2013.

Potrivit Legii penale în redacția Legii nr.245 din 02.12.2011, în vigoare la 03.02.2012, sancțiunea normei incriminate inculpatului Onuțu Daniil prevedea pedeapsa penală sub formă de amendă în mărime de la 500 la 1500 unități convenționale sau sub formă de închisoare de pînă la 5 ani.

Prin Legea nr.326 din 23.12.2013, pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 25.02.2014, în sancțiunea alin.(1) art.326 CP, textul ”de la 500 la 1500 unități convenționale” s-a substituit cu textul ”de la 2000 la 3000 unități convenționale”.

Potrivit art.8 CP, ”Caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvîrșirii faptei”, totodată potrivit art.10 alin.(1),(2) CP, ”**Legea penală** care înlătură caracterul infracțional al faptei, **care ușurează pedeapsa** ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea **are efect retroactiv**, adică se extinde asupra

persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. **Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv**".

Prin urmare, reieșind din prevederile art.10 CP, ținînd cont de faptul că, Legea penală care ușurează pedeapsa are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrșit faptele infracționale pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, Colegiul penal consideră că la caz, inculpatului x pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) CP, urmează a fi stabilită pedeapsa penală reieșind din limitele stabilite la sancțiunea normei respective reieșind din prevederile Legii penale în redacția Legii nr.245 din 02.12.2011, în vigoare la 03.02.2012.

La aplicarea și individualizarea pedepsei penale inculpatului x, Colegiul penal se conduce de recomandarea Curții Supreme de Justiție, nr.61, cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale în cauzele de corupție potrivit căreia, *în conformitate cu art.75 CP, individualizarea judiciară a pedepsei este realizată de către instanța de judecată și constă în stabilirea și aplicarea pedepsei prevăzute de sancțiune, pentru infracțiunea săvârșită, în funcție de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea infractorului, de împrejurările concrete în care s-a comis infracțiunea. În cazul infracțiunilor de corupție noțiunea „gravitatea infracțiunii săvârșite” trebuie de înțeles în sensul că aceste infracțiuni, comparativ cu alte categorii de infracțiuni, prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, deoarece se manifestă în structurile autorităților statului, a puterii sau serviciilor publice, care discreditează și compromit activitatea acestora. Ține de menționat că, pedepsele stabilite de instanța de judecată trebuie să fie nu numai legale, în sensul de respectare a cadrului legal de individualizare judiciară, dar în același timp, trebuie să fie și juste, adică să se respecte criteriul proporționalității, care presupune stabilirea cuantumului pedepsei în funcție de gravitatea infracțiunii și vinovăția autorului. În același timp, trebuie să fie respectată prevederea art.61 CP, conform căreia, pedeapsa care se aplică urmează își atingă scopul de restabilire a echității sociale și prevenirea a săvârșirii noilor infracțiuni de către alte persoane*

Invocînd doctrina penală, Colegiul remarcă că prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvîrșirea infracțiunii.

Individualizarea pedepsei constă din obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Legea penală fixează cadrul legal în limitele căruia instanța de judecată efectuează operația de stabilire și aplicare a pedepsei infractorului. Astfel, instanța de judecată stabilește tipul sau cuantumul pedepsei în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale din Partea Specială a Codului penal în baza căreia a fost calificată fapta ca infracțiune.

La individualizarea pedepsei, conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei instanța de judecată trebuie să respecte toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate. Neglijarea unora din aceste criterii, la stabilirea pedepsei, constituie temei pentru casarea hotărîrii de către instanța ierarhic superioară în procedura prevăzută de legea procesual penală pentru căile de atac.

Sancțiunea art.326 alin.(1) CP (în redacția Legii nr.245 din 02.12.2011, în vigoare la 03.02.2012) prevede amendă în mărime de la 500 la 1500 unități convenționale sau închisoare de pînă la 5 ani. Deci, sancțiunea respectivei norme conține pedepse alternative: amendă și închisoare.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 alin.(2) CP, *o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Concluzia instanței cu privire la aplicarea unei pedepse mai aspre urmează a fi motivată.*

Colegiul penal, reieșind din actele cauzei stabilește, că inculpatul anterior nu a fost judecat, pentru prima dată a comis infracțiunea, care se atribuie categoriei celor mai puțin grave, nu s-a eschivat de la prezentarea în fața organului de urmărire penală, este căsătorit, nu face abus de băuturi alcoolice, încălcări ale ordinii publice nu au fost stabilite, plîngerii în privința lui x nu au fost înregistrate, la locul de trai și de muncă, unde a activat inculpatul pînă a fi instrumentată prezenta cauză penală, se caracteriza pozitiv.

Astfel, Colegiul constată că, deși sancțiunea infracțiunii incriminate inculpatului prevede pedepse alternative sub formă de amendă și închisoare, în contextul circumstanțelor constatate, instanța consideră că scopul pedepsei poate fi atins, prin aplicarea față de inculpatul x a pedepsei sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia pe o perioadă de probațiune, or, pedeapsa sub formă de amendă, în cazul dat, nu corespunde principiului proporționalității - avînd în vedere fapta comisă de către acesta și urmările produse - fiind atinsă și descriditată imaginea Agenției Achiziții Publice din cadrul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova.

Colegiul penal apreciază că, față de natura și gravitatea faptei comise, a circumstanțelor reale de săvîrșire a acesteia și a celor personale ale inculpatului, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu suspendarea executării acesteia pe o perioadă de probațiune de 3 ani, este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii.

Potrivit art.90 CP, *"Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvîrșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvîrșite din imprudență, instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai de cît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvîrși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i*

s-a acordat”.

Reținând prevederile normei citate supra în raport cu împrejurările constatate la caz în ce privește personalitatea inculpatului Onuțu Daniil, Colegiul penal consideră oportun de a-i suspenda executarea pedepsei stabilite pe o perioadă de probațiune de 3 ani, perioada în care ultimul urmează să respecte Legea penală, să nu comită fapte infracționale, prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea acordată. Colegiul consideră că pentru a determina inculpatul la un comportament adecvat în societate, acesta urmează să suporte pedeapsa penală, totodată conchide că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc în condițiile nonprivative de liberate, legea penală neurmărind scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului. Pe lângă acestea, normele internaționale ce țin de sistemul sancționator, precum și legislația națională în vigoare, largesc spectrul măsurilor alternative privațiunii de libertate. Legiuitorul, în căutarea mecanismelor de reacție împotriva criminalității, se ordonă și trebuie să se reorienteze politicii penale ce tind spre umanizare în spiritul valorilor justiției restaurative. În această direcție este foarte util a se pune accentul pe reintegrarea socială a infractorului, care mai înseamnă și o încercare, adică străduința de a resocializa persoana, fiind una din cele mai eficiente metode de restaurare a relațiilor sociale afectate prin infracțiune.

Totodată, ținând cont de caracterul infracțiunii comise de către x, anume acționarea acestuia cu folosirea situației de serviciu în interes material ca specialist al Serviciului Achiziții Publice pe r.x, subdiviziune Teritorială al Agenției Achiziții Publice, Colegiul penal consideră că, în conformitate cu prevederile art.65 CP, inculpatul urmează a fi privat și de dreptul de a ocupa funcții de răspundere, funcții publice și de demnitate publică în organele și instituțiile de stat.

Colegiul penal consideră că, pedeapsa penală, în modul în care a fost individualizată în prezenta decizie, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 CP, este dozată corespunzător, atât cuantumul, cât și modalitatea de executare a pedepsei aplicate.

Mai mult, Colegiul remarcă că, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor persoanelor prejudiciate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

În aceste circumstanțe, Colegiul concluzionează că pedeapsa stabilită inculpatului x prin prezenta decizie este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

Reieșind din motivele expuse supra, și în temeiul art.415 alin.(1), pct.2) CPP, Colegiul penal, -

DECIDE :

Apelul procurorului în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție, x, declarat împotriva sentinței Judecătorei x din 02.04.2014 pe cazul penal în privința lui x, se admite, cu casarea respectivei sentințe în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

x se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) CP (în redacția Legii nr.245 din 02.12.2011, în vigoare la 03.02.2012) și în baza acestei Legi i se aplică pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art.90 CP executarea pedepsei cu închisoare stabilită inculpatului x se suspendă condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani.

În baza art.65 alin.(3) CP, x se privează de dreptul de a exercita funcții de răspundere, publice și de demnitate publică în organele și instituțiile de stat pe un termen de 3 (trei) ani.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 (treizeci) zile de la data pronunțării deciziei motivate.

Adoptată și pronunțată public la 02.03.2016.

Dispozitivul deciziei motivate pronunțat în ședință publică la XXXXXXXXXX, ora 10.00.

Președintele ședinței

Judecător

Judecător